

расположени да влѣзатъ въ сѣюзъ, който да имъ обезпечва самоуправлението. Въ България азъ не срѣщнахъ нито одного, който да не бѣде привърженецъ на федералния сѣюзъ. Сжщо ми се показа, че тоя сѣюзъ бѣше въ устата на всички и въ Сърбия, до като не бѣха се появили у тѣхъ неотдавнитѣ честолюбиви и завоевателни стремления. Сжщия сѣюзъ е билъ една отъ цѣлитѣ, които е прѣслѣдвалъ вѣстника *Уставность*, и ето забѣлжителнитѣ думи, които, по тоя поводъ, е произнесълъ на 6 декемврий 1884 година въ банкета на Либералната асоциация, Иованъ Ристичъ: „За да можемъ да запазимъ онова, което сме добили, необходимо е да придобиемъ дружески расположения задграница, и особено трѣбва да ги диримъ на Балканския полуостровъ. Балканския сѣюзъ не е призракъ на въображение; той е оная система, въ която ний, источнитѣ народи, можемъ да намѣримъ убѣжище и безъ която нашата бѣдащностъ би останала въ голѣма безизвѣстностъ. Балканския полуостровъ съставлява едно цѣло не само отъ географическа гледна точка, но така сжщо и отъ историческа, тѣй като, въ течение на много вѣкове, всички народи, които го населяватъ, прѣкарвали една и сжща сѣдба. Въ настояще врѣме за него остава само едно отъ двѣтѣ: или да състави едно цѣло въ чужди рѣцѣ; или да го образува съ своитѣ собствени. Едно врѣме за кадръ на това единство е била византийската империя; слѣдъ нейното разрушение, на пхтя къмъ възсѣединението на всички источни народи е била империята на Душана, и, споредъ думитѣ на историцитѣ, това възсѣединение би се осжществило, ако прѣждеврѣменната смъртъ да не бѣше грабнала Душана, — нашия великъ императоръ, нашия великъ господарственъ человекъ, нашия великъ полководецъ. За да продължи неговото дѣло не се намѣрилъ нито единъ на Балканския полуостровъ, който и билъ присвоенъ отъ завоевателитѣ. Но сега подобно единение станало вече невѣзможно, все едно, както и да го нарѣчемъ: византийско, сѣрбско или оттоманско. Сега, като се пробудило чувството на националностатѣ, единението на Балканския полуостровъ е възможно само въ форма на сѣюзъ и федерация на